

60 NĂM CÔNG AN NHÂN DÂN VIỆT NAM HOÀN THÀNH XUẤT SẮC CÁC NHIỆM VỤ ĐẢNG VÀ NHÂN DÂN GIAO PHÓ

Đại tá PHẠM VĂN QUYẾN*

Cách mạng tháng Tám thành công, chính quyền cách mạng được thành lập trong cả nước, các tổ chức đầu tiên của công an nhân dân cũng được thành lập: ở Bắc Bộ, các Sở Liêm phóng và Sở cảnh sát được thành lập; ở miền Trung, thành lập Sở trinh sát; ở miền Nam thành lập Quốc gia tự vệ cuộc. Trước yêu cầu của cuộc đấu tranh bảo vệ an ninh trật tự, ngày 21-2-1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh ký Sắc lệnh số 23 về hợp nhất các Sở Liêm phóng và cảnh sát thành một cơ quan lấy tên là Việt Nam công an vụ. Từ đó lực lượng công an (LLCA) thống nhất tên gọi, thống nhất về chức năng, nhiệm vụ và tổ chức.

Vừa ra đời, Nhà nước Việt Nam dân chủ cộng hoà đã phải đương đầu với những khó khăn, thử thách cực kỳ nghiêm trọng. 20 vạn quân Tưởng kéo theo bọn phản động Việt Nam quốc dân đảng, Việt Nam cách mạng đồng minh hội vào miền Bắc, âm mưu lật đổ Chính phủ cách mạng. Pháp được đế quốc Anh giúp đỡ gây hấn ở Nam Bộ, xâm lược trở lại nước ta. Với chiếu bài "Cách mạng hải ngoại", "Cách mạng quốc gia", bọn phản động tự tuyên bố là lực lượng yêu nước chân chính. Chúng lập ra chính quyền phân liệt ở nhiều nơi, tổ chức ám sát cán bộ Việt Minh, tổ chức biểu tình gây rối loạn về chính trị và trật tự xã hội; âm mưu lật đổ chính quyền cách mạng non trẻ.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, trên cơ sở nắm vững nguyên tắc, sách lược của Đảng, LLCA đã trừng trị bọn

côn đồ và những phần tử phản động tay sai nguy hiểm, dùng biểu tình cách mạng phá tan các cuộc biểu tình phản cách mạng, kịp thời ngăn chặn và bắt những tên chủ mưu trong các vụ ám sát chính trị, những tên phản động nguy hiểm, có nhiều tội ác với cách mạng, đã khám phá và đập tan âm mưu thâm độc của thực dân Pháp câu kết với bọn phản động khiêu khích vũ trang, gây bạo loạn hòng lật đổ Chính phủ ta vào ngày 14-7-1946.

Trong khi LLCA miền Bắc đập tan các âm mưu phá hoại của bọn phản cách mạng, bảo vệ thành quả cách mạng, LLCA miền Nam chiến đấu kiên cường chống thực dân Pháp, bảo vệ các lực lượng cách mạng, xây dựng và bảo vệ chính quyền cơ sở.

Đáp lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh, lực lượng công an nhân dân (CAND) đã cùng quân dân cả nước tiến hành cuộc kháng chiến trường kỳ, oanh liệt chống thực dân Pháp.

LLCA nhân dân đã vượt qua gian khổ, hy sinh, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ Đảng, nhân dân giao phó. Với phong trào "Rèn cán bộ, lập chiến công" trong nội bộ, từ khẩu hiệu "Ba không" và cuộc vận động "Bảo mật phòng gian" với các hình thức tổ chức "Ngũ gia liên bảo", "Thập gia liên bảo", LLCA đã tạo nên sức mạnh to lớn thực hiện tốt nhiệm vụ. Kết hợp phong trào "Bảo mật phòng gian" với công tác nghiệp vụ, LLCA đã khám phá, bóc gỡ mạng lưới gián điệp của thực dân Pháp. Đồng thời, tiến hành công tác điệp báo, đưa người của ta vào cơ quan của địch để điều tra nắm tình hình, âm mưu của chúng. Điển hình là vụ

* Viên trưởng Viên lịch sử công an

chiếc thông báo hạm Amiô Đanhvin bị công an đánh chìm tại vịnh Bắc Bộ, diệt hơn 200 sĩ quan và thủy thủ Pháp; vụ bắt giữ 3 tên Việt gian cấp uỷ viên Trung ương Quốc dân đảng. Đó là những thất bại nhục nhã của cơ quan tình báo Pháp, đồng thời khẳng định bước trưởng thành của nghiệp vụ điệp báo CAND.

Thắng lợi của chiến dịch biên giới Thu Đông 1950 đã làm cục diện chiến tranh thay đổi. LLCA đẩy mạnh các biện pháp nghiệp vụ, phát triển cơ sở, mạng lưới bí mật, tăng cường lực lượng cơ sở, xây dựng thêm các đồn, trạm, chú trọng công tác bảo vệ các cơ quan của Đảng, căn cứ cách mạng, kho tàng, công xưởng.... Đặc biệt, đã phối hợp với bộ đội bảo vệ an toàn bộ chỉ huy các chiến dịch, bảo vệ các đoàn dân công phục vụ chiến dịch.

Trong chiến dịch Điện Biên Phủ, công an đã thành lập "Ban công an tiền phương", huy động toàn lực lượng tham gia bảo vệ thắng lợi chiến dịch.

Sau khi Hiệp định Giơnevơ được ký kết, miền Bắc hoàn toàn giải phóng, tiến hành công cuộc khôi phục kinh tế, cải tạo XHCN và xây dựng miền Bắc thành hậu phương lớn của cả nước, đánh bại hai đợt chiến tranh phá hoại ác liệt bằng không quân và hải quân của đế quốc Mỹ, chi viện sức người, sức của cho cách mạng miền Nam và làm trọn nghĩa vụ quốc tế đối với Lào và Campuchia. Nhiệm vụ của công an là giữ vững an ninh chính trị và giữ gìn trật tự xã hội, chi viện cho miền Nam, giải phóng miền Nam thống nhất đất nước.

Với nhiệm vụ phục vụ công tác quản lý xã hội, LLCA nhân dân đã vận dụng nhiều hình thức đấu tranh sáng tạo, phong phú. Phát động mạnh mẽ, rộng rãi phong trào "Bảo vệ trị an", "Bảo mật - phòng gian"... kết hợp chặt chẽ với các mặt công tác nghiệp vụ, nhanh chóng giải quyết những tàn dư xã hội cũ, thiết lập trật tự xã hội mới ở vùng mới giải phóng, đấu tranh ngăn chặn âm mưu dụ dỗ, cưỡng ép đồng bào di cư vào miền Nam; đẩy mạnh đấu tranh chống âm mưu, hoạt động phá hoại của bọn phản cách mạng; bóc gỡ các tổ chức gián điệp do đế quốc Mỹ - Pháp cài lại với hàng tấn trang bị, vũ khí, điện đài chôn giấu lại như vụ gián điệp "C30" do Trần Minh Châu (tức Cập) cầm đầu; nhanh chóng dập tắt những âm mưu gây bạo loạn ở miền núi; dập tan những tổ chức phản động vừa

nhện nhóm; truy bắt và tiêu diệt hơn một trăm toán gồm hàng nghìn tên gián điệp do Mỹ tung ra miền Bắc với đầy đủ phương tiện kỹ thuật hiện đại. Đồng thời, LLCA sát cánh cùng các lực lượng chiến đấu đánh thắng hai đợt chiến tranh phá hoại miền Bắc của đế quốc Mỹ. LLCA còn tích cực chi viện hàng ngàn cán bộ, hàng trăm tấn phương tiện, vũ khí cho an ninh miền Nam.

Trong hơn 20 năm, mặc dù đế quốc Mỹ và bọn tay sai đã dùng nhiều âm mưu thâm độc, nhiều phương tiện kỹ thuật tối tân trong các hoạt động gián điệp, chiến tranh tâm lý, nhân dân ta vẫn giữ vững an ninh, trật tự trong mọi tình huống. Đó là một thắng lợi to lớn, kỳ diệu của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân ta mà LLCA là nòng cốt.

An ninh miền Nam đã ra sức bảo vệ Đảng, bảo vệ phong trào cách mạng, các cơ quan của Đảng và các căn cứ cách mạng, lực lượng vũ trang, tích cực tham gia chống binh định, chiêu hồi, chiến tranh tâm lý; tiến hành xây dựng mạng lưới cơ sở, đẩy mạnh công tác điệp báo, để phòng và phát hiện nội gián, trừ gian, diệt ác tại ngay các đô thị, các cơ quan và các trung tâm quân sự, tình báo của địch và cả Đại sứ quán Mỹ ở Sài Gòn, hỗ trợ đắc lực cho nhân dân nổi dậy và tiến công Mỹ-ngụy, góp phần vào thắng lợi vĩ đại mùa Xuân 1975.

Đất nước thống nhất, độc lập, tự do, cả dân tộc ta phấn đấu thực hiện Di chúc thiêng liêng của Chủ tịch Hồ Chí Minh: Toàn Đảng, toàn dân ta đoàn kết phấn đấu xây dựng một nước Việt Nam hoà bình, thống nhất, độc lập, dân chủ và giàu mạnh, góp phần xứng đáng vào sự nghiệp cách mạng thế giới. Bước vào thời kỳ mới, nhiệm vụ mới, cách mạng nước ta có nhiều thuận lợi nhưng cũng đối đầu với nhiều thách thức. Đế quốc Mỹ và các thế lực thù địch đã thất bại hoàn toàn ở Việt Nam nhưng chưa từ bỏ âm mưu phá hoại cách mạng nước ta. Chúng tiến hành nhiều âm mưu, thủ đoạn để tăng cường chiến tranh gián điệp, tâm lý, phá hoại, ra sức kích động bọn phản động trong nước hoạt động quấy rối, tập hợp lực lượng, tạo dựng ngọn cờ tiến tới bạo loạn vũ trang, làm mất ổn định an ninh chính trị và gây rối trật tự xã hội nhằm mục đích ngăn cản, phá hoại công cuộc xây dựng CNXH ở nước ta. Bọn phản động trong nước tuy đã mất chỗ dựa trực

tiếp là đế quốc Mỹ, nhưng do bản chất ngoan cố, hận thù căm mửa, vẫn luôn tìm cách câu kết với các thế lực thù địch bên ngoài và bọn phản động lưu vong để tiến hành các hoạt động chống phá. Bọn tội phạm hình sự và tội phạm khác cũng hoạt động trắng trợn đe dọa tính mạng và tài sản của nhân dân, gây mất ổn định trật tự xã hội.

Trước tình hình đó, Đảng xác định nhiệm vụ bảo vệ an ninh chính trị và giữ gìn trật tự xã hội là nhiệm vụ cực kỳ quan trọng của toàn Đảng, toàn quân, toàn dân mà LLCA là nòng cốt.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, chính quyền các cấp, LLCA đã phát động quần chúng tham gia tích cực phong trào bảo vệ an ninh Tổ quốc; kết hợp với các ngành, các tổ chức nhân dân và quân đội nhanh chóng giải quyết những hậu quả chiến tranh và tàn dư của chế độ Mỹ-ngụy, giải quyết Fulro ở Tây Nguyên và Khu VI. Đặc biệt, đã phát hiện, kịp thời trấn áp, ngăn chặn tội ác của hàng ngàn tổ chức phản động. Chỉ trong 2 năm (1976-1977), hơn 500 toàn vũ trang bị ta tiêu diệt, hàng chục tổ chức phản động bị trấn áp, trong đó có những tổ chức đã hình thành bộ khung chính quyền ở nhiều tỉnh, thành phố như tổ chức "Mặt trận quốc gia giải phóng Việt Nam" do Nguyễn Văn Vàng, Nguyễn Văn Viên cầm đầu.

Khi chiến tranh biên giới Tây Nam và biên giới phía Bắc nổ ra, LLCA đã chủ động nắm chắc tình hình, cung cấp kịp thời cho Đảng có biện pháp, đối sách, đồng thời tiến hành bóc gỡ mạng lưới gián điệp, bọn thám báo, bảo vệ an toàn các cơ quan của Đảng, Nhà nước, bảo vệ nhân dân sơ tán ra khỏi khu vực chiến sự; tham gia trực tiếp nhiều trận đánh, góp phần giữ vững biên cương Tổ quốc.

Các thế lực thù địch câu kết với đế quốc Mỹ, tiến hành chiến tranh phá hoại nhiều mặt đối với nước ta. Nhiệm vụ bảo vệ an ninh chính trị và giữ gìn trật tự an ninh xã hội đã được Nghị quyết của Bộ Chính trị số 31-NQ/TW ngày 2-2-1980 xác định là "nhiệm vụ cực kỳ quan trọng" của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân. LLCA liên tục mở những đợt tấn công chính trị kết hợp với sử dụng lực lượng vũ trang tấn công làm tan rã bọn Fulro. Đến cuối năm 1986, ta cơ bản giải quyết Fulro ở Khu VI và các tỉnh Tây Nguyên. Ta đã phát hiện và

đấu tranh với hàng chục tổ chức phản động, bắt và tiêu diệt hàng trăm tên; đặc biệt đã thực hiện thắng lợi "kế hoạch CM12", đập tan tổ chức phản động "Mặt trận thống nhất các lực lượng yêu nước giải phóng Việt Nam" do Lê Quốc Tuý và Mai Văn Hạnh cầm đầu, làm thất bại âm mưu câu kết giữa bọn gián điệp và phản động trong nước hòng gây bạo loạn, lật đổ chính quyền. Trong 4 năm (1981-1986), ta đã bắt gọn nhiều toàn gián điệp xâm nhập, diệt và bắt 148 tên, thu 300 tấn vũ khí, phương tiện hoạt động, gần 14 tấn tiền giả; phá 6 tổ chức phản động ở trong nước, bắt 99 tên, 1.070 tên khác ra đầu thú, đầu hàng; đã phát hiện hàng chục tên nội gián mà địch đã cài cắm vào nội bộ ta.

Trên mặt trận giữ gìn trật tự, an ninh xã hội, LLCA đã đẩy mạnh công tác đấu tranh chống tội phạm kinh tế, tội phạm hình sự. Đã triệt phá hàng chục băng, nhóm tội phạm, bắt hàng trăm đối tượng nguy hiểm, khám phá nhiều vụ xâm phạm tài sản Nhà nước và tài sản của nhân dân; điều tra phát hiện và kịp thời ngăn chặn nhiều vụ tổ chức đưa người vượt biên trái phép.

Cuộc đấu tranh bảo vệ an ninh, trật tự phục vụ sự nghiệp đổi mới của toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta diễn ra ngày càng gay go, phức tạp, quyết liệt hơn bao giờ hết. LLCA đã đẩy mạnh phong trào quần chúng và thực hiện nghiêm túc 6 điều Bác Hồ dạy CAND, thực hiện nghiêm Điều lệnh nội vụ, góp phần xây dựng LLCA cách mạng chính quy, tinh nhuệ, từng bước hiện đại; đẩy mạnh phong trào quần chúng "Bảo vệ an ninh Tổ quốc". Trong gần 20 năm qua, CAND đã không ngừng lớn mạnh và chiến đấu kiên cường trên các lĩnh vực, lập nhiều chiến công lớn. LLCA đã điều tra khám phá, lập án đấu tranh với hàng chục tổ chức phản động có sự câu móc, chỉ đạo của bọn phản động lưu vong, của các thế lực thù địch bên ngoài, bắt và trừng trị kịp thời không để chúng thực hiện âm mưu phá hoại, gây rối, bạo loạn cướp chính quyền. Điển hình là an ninh Việt Nam đã kết hợp với các lực lượng vũ trang Lào chặn đứng các cuộc xâm nhập "Đông tiến I", "Đông tiến II" và "Đông tiến III" của tổ chức phản động "Mặt trận quốc gia giải phóng Việt Nam" do Hoàng Cơ Minh cầm đầu; đập tan âm mưu, hoạt động trắng trợn của tổ chức phản động "Liên đảng cách mạng Việt Nam" do Hoàng Việt Cương cầm đầu (Chúng đã thành

lập "Chính phủ lâm thời", soạn thảo đường lối, quy định quốc kỳ, quốc ca, chuẩn bị kế hoạch, gọi là chiến dịch Đông Xuân, tiến hành gây nổ, gây bạo loạn, kết hợp với sự trợ giúp của các thế lực thù địch từ bên ngoài nhằm lật đổ chính quyền TP Hồ Chí Minh và một số địa phương phụ cận vào tháng 3-1993). Từ năm 1997 đến năm 2005, lực lượng an ninh đã đấu tranh quyết liệt với hai tổ chức phản động lưu vong thành lập ở nước ngoài là "Đảng nhân dân Việt Nam" do Nguyễn Sỹ Bình cầm đầu và "Chính phủ Việt Nam tự do" do Nguyễn Hữu Chánh cầm đầu, đưa người về nước hoạt động khủng bố, phá hoại công cuộc xây dựng đất nước và cuộc sống bình yên của nhân dân.

Lực lượng an ninh và công an đã giải quyết nhanh gọn hai vụ gây rối, bạo loạn ở Tây Nguyên do các thế lực thù địch từ bên ngoài chỉ đạo. LLCA đã tham gia tích cực và có kết quả trong việc giải quyết những "điểm nóng" về an ninh trật tự ở nông thôn.

Song song với đấu tranh chống phản cách mạng, LLCA thường xuyên mở những đợt tiến công truy quét mạnh mẽ các loại tội phạm khác. Điều tra, khám phá hàng trăm vụ, bắt và đề nghị truy tố hàng ngàn tên phạm tội xâm phạm tài sản Nhà nước, tài sản tập thể và tài sản công dân, làm thiệt hại hàng nghìn tỷ đồng như vụ TAMECO, EPCO - Minh Phụng, Tân Trường Sanh... Cuộc đấu tranh trên trận tuyến chống buôn lậu, vận chuyển, buôn bán chất ma túy, heroin và chất gây nghiện diễn ra hết sức quyết liệt. Ta đã khám phá, lập án đấu tranh với hàng trăm vụ, bắt và xử lý hàng ngàn đối tượng. Cuộc đấu tranh chống tội phạm hình sự diễn ra phức tạp, quyết liệt. Lực lượng cảnh sát ngày đêm bám địa bàn, tiến công liên tục bọn tội phạm, đặc biệt tập trung vào bọn tội phạm có tổ chức, hoạt động theo kiểu xã hội đen như Khánh "trắng" ở Hà Nội, Trương Văn Cam ở TP Hồ Chí Minh... góp phần lập lại trật tự, kỷ cương xã hội.

Cùng với chống phản cách mạng và tội phạm, LLCA hoàn thành nhiệm vụ bảo vệ các đồng chí lãnh đạo Đảng, Nhà nước ta trong các chuyến công tác và bảo vệ các phái đoàn, các nguyên thủ quốc gia đến Việt Nam, đặc biệt là bảo vệ an toàn tuyệt đối các hội nghị quốc tế như Hội nghị thượng đỉnh các nước ASEAN lần thứ VI tại Hà Nội; lễ hội FESTIVAL (2000, 2002, 2004) tại Huế; Đại hội thể thao Đông Nam Á lần

thứ 22; Hội nghị thượng đỉnh Á - Âu tại Hà Nội... góp phần nâng vị thế nước ta trên trường quốc tế.

60 năm xây dựng và trưởng thành, dưới sự lãnh đạo của Đảng, được nhân dân tin yêu, ủng hộ, giúp đỡ và sự phối hợp chặt chẽ của các ngành, các đoàn thể, đặc biệt là quân đội, CAND Việt Nam đã hoàn thành và lập công xuất sắc trong cuộc đấu tranh bảo vệ an ninh trật tự qua các thời kỳ cách mạng, góp phần cùng toàn Đảng, toàn quân, toàn dân làm nên những kỳ tích của dân tộc ta ở thế kỷ XX và lập những chiến công to lớn trong sự nghiệp đổi mới, CNH, HĐH đất nước nhằm mục tiêu xây dựng dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh.

PHƯƠNG THỨC XÂY DỰNG...

(Tiếp theo trang 29)

nghĩa giành chính quyền thắng lợi trong phạm vi toàn quốc, đúng như nhà sử học người Pháp Charles Fourniau nhận định: "Cách mạng tháng Tám đã chứng tỏ rõ ràng cụ thể rằng một cuộc cách mạng dân tộc dân chủ muốn thành công, phải do một Đảng Mácxit- Lêninnit lãnh đạo, có một tư tưởng khoa học hướng dẫn, dựa vào một số tổ chức chặt chẽ và dựa vào những chiến sĩ trung thành có khả năng tập hợp toàn thể dân tộc xung quanh mình"⁶.

1. *Lênin Toàn tập*, Nxb Tiến bộ, M, 1975, T.6, tr.158

2. Archimedes L.A.Patti: *Why Vietnam? Tại sao Việt Nam?*, Nxb Đà Nẵng, 1995, tr.195

3. David G.Marr: *Viet Nam 1945- The quest for power*, University of California press, Berkeley - Los Angeles - London, 1995, p.8

4. Trong cuộc vận động Cách mạng tháng Tám ở Nam Kỳ có 2 xứ ủy: Xứ ủy "Tiền phong" thành lập tháng 10- 1943, Xứ ủy "Giải phóng" thành lập tháng 3-1945

5. Tài liệu lưu tại Viện Lịch sử Đảng. Có tài liệu viết lúc khi Tổng khởi nghĩa, Đảng ta có khoảng 3000 đảng viên. Hồ Chí Minh nói: "... năm 1945 Đảng ven vện chỉ có độ 5.000 đảng viên (một số còn bị giam trong các nhà tù đế quốc)", *Hồ Chí Minh Toàn tập*, CTQG, H, 1995, T.10, tr. 10

6. *Văn kiện Đảng Toàn tập*, CTQG, H, 2000, T.7, tr.136

7. Philippe Devillers: *Histoire du VietNam de 1940-1952*, édition du Seuil, Paris, 1952, p. 72

8. Charles Fourniau: "Cách mạng tháng Tám ở Việt Nam", *Tạp chí cộng sản Pháp*, số ra tháng 9-1961. Bản dịch tiếng Việt, lưu tại Viện lịch sử Đảng.